

ODPOVEDE EURÓPSKEJ KOMISIE

NA OSOBITNÚ SPRÁVU EURÓPSKEHO DVORA AUDÍTOROV

Opatrenia EÚ na boj proti nezákonnému rybolovu – kontrolné systémy existujú, ale sú oslabené nerovnomernými kontrolami a sankciami zo strany členských štátov

Obsah

ZHRNUTIE (body I – V)	3
ÚVOD (body 1 – 23).....	4
ROZSAH AUDITU A AUDÍTORSKÝ PRÍSTUP (body 24 – 26).....	4
PRIPOMIENKY (body 27 – 91)	4
ZÁVERY A ODPORÚČANIA (body 92 – 103).....	5
Odporúčanie 1 – Monitorovať, či členské štáty posilňujú svoje kontrolné systémy na predchádzanie dovozu produktov nezákonného rybolovu a prijímajú potrebné opatrenia.....	5
Odporúčanie 2 – Zabezpečiť, aby členské štáty uplatňovali odrádzajúce sankcie proti nezákonnému rybolovu.....	6

V tomto dokumente sa predkladajú odpovede Európskej komisie na pripomienky k osobitnej správe Európskeho dvora audítorov v súlade s článkom 259 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré budú uverejnené spoločne s osobitnou správou.

ZHRNUTIE (body I – V)

Spoločná odpoveď Komisie na zhrnutie

I. – IV.

Komisia víta tento audit a jeho závery o systéme EÚ na boj proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému (NNN) rybolovu.

Nezákonný, nenahlásený a neregulovaný rybolov je celosvetovým problémom. Oslabuje vnútroštátne, regionálne a multilaterálne úsilie v oblasti ochrany populácií rýb a hospodárenia s nimi, a v dôsledku toho brzdí pokrok pri dosahovaní cieľa dlhodobej udržateľnosti živých morských zdrojov. Bojom proti NNN rybolovným činnostiam môže svetové spoločenstvo dosiahnuť lepšie dodržiavanie uplatniteľných pravidiel a predpisov. Samotným bojom proti NNN rybolovu však nemožno zabezpečiť udržateľné využívanie morských zdrojov, keďže takéto využívanie si v prvom rade vyžaduje prijatie účinných opatrení na ochranu príslušných populácií a ich ekosystémov a na hospodárenie s nimi. EÚ preto naďalej koná v rámci všetkých regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva, ktorých je členom, a s príslušnými tretími krajinami, s ktorými má EÚ dvojstranné dohody, s cieľom zaviesť takéto opatrenia v súlade s vedeckými odporúčaniami a zabezpečiť dodržiavanie týchto opatrení zo strany EÚ a flotíl tretích krajín.

Nariadenie EÚ o NNN rybolove [nariadenie Rady (ES) č. 1005/2008] má všeobecný, transparentný a nediskriminačný rozsah pôsobnosti. Cieľom jeho systému osvedčovania úlovkov je zabezpečiť, aby produkty rybolovu získané NNN rybolovnými činnosťami kdekoľvek na svete nemohli vstúpiť na trh Únie. Okrem toho sa nariadením o NNN rybolove Európska komisia splnomocňuje, aby identifikovala krajiny, ktoré nespolpracujú v boji proti NNN rybolovu. Predstavuje to príležitosť na dialóg medzi Európskou komisiou a tretími krajinami s cieľom zabezpečiť, aby všetky štáty dodržiavali svoje medzinárodné záväzky v boji proti NNN rybolovu. Tieto dialógy sú jedinečnými príležitosťami na spoluprácu a podporu dodržiavania predpisov v oblasti rybolovu a správy rybolovu na celom svete.

V rámci systému EÚ na kontrolu rybolovu sa vyžaduje, aby členské štáty ukladali účinné, primerané a odrádzajúce sankcie za všetky závažné porušenia pravidiel spoločnej rybárskej politiky. Hoci najzávažnejšie porušenia vedú k sankciám, medzi členskými štátmi existujú značné rozdiely, pokiaľ ide o druh a úroveň sankcií uložených za podobné závažné porušenia, ako aj pokiaľ ide o využívanie iných sprievodných opatrení. Táto situácia vedie v praxi k celkovému oslabovaniu kontroly rybolovu, keďže okrem iného oberá tieto sankcie o ich účinný a odrádzajúci charakter, a zároveň negatívne vplýva na vytváranie rovnakých podmienok a rozvoj kultúry dodržiavania predpisov v rámci Únie. V neposlednom rade to prispieva k zvýšeniu rizika NNN rybolovu.

Komisia poznamenáva, že mnohé nedostatky zistené Európskym dvorom audítorov, ako aj jeho odporúčania sa týkajú najmä vykonávania kontrol a sankcií na úrovni členských štátov. Hoci Komisia nedávno iniciovala postupy projektu EU Pilot proti jednotlivým členským štátom s cieľom riešiť možné konkrétne nedostatky v ich kontrolných a sankčných systémoch, za správne uplatňovanie systému EÚ na kontrolu rybolovu s cieľom zabezpečiť súlad so spoločnou rybárskou politikou sú zodpovedné členské štáty, ako konštatuje aj Európsky dvor audítorov v bode 64.

S cieľom vytvoriť rovnaké podmienky a riešiť nedostatky vrátane viacerých nedostatkov, ktoré Dvor audítorov zistil v tomto (a predchádzajúcom) audite, Komisia v roku 2018 navrhla [COM(2018) 368 final] niekoľko zmien existujúcich právnych predpisov, o ktorých sa v súčasnosti stále rokuje s Európskym parlamentom a Radou. Cieľom návrhu je okrem iného zlepšiť harmonizáciu sankčných systémov členských štátov, najmä v prípade závažných porušení. To zahŕňa automatickú kvalifikáciu určitých porušení ako závažných, harmonizovanejšie kritériá na určenie závažnosti iných

porušení a stanovenie štandardizovaných minimálnych a maximálnych sankcií za závažné porušenia.

Prijatie návrhu Komisie z roku 2018 o revízii systému EÚ na kontrolu rybníctva spoluzákodarcami EÚ by Komisii pomohlo nadviazať na viaceré nedostatky na úrovni členských štátov, ktoré identifikoval Európsky dvor audítorov v rámci tohto auditu, vrátane povinného používania digitálneho informačného systému CATCH, ktorým by sa harmonizovalo riadenie rizík v oblasti osvedčovania úlovkov, ako aj účinnejšieho a harmonizovaného sankčného systému.

V. Komisia v rámci svojej úlohy a právomoci prijíma obe odporúčania, pokiaľ ide o súčasný platný právny rámec.

ÚVOD (body 1 – 23)

Odpovede Komisie:

10. Komisia sa domnieva, že samotným bojom proti NNN rybolovu nemožno zabezpečiť udržateľné využívanie morských zdrojov, keďže takéto využívanie si v prvom rade vyžaduje prijatie účinných opatrení na ochranu príslušných populácií a ich ekosystémov a na hospodárenie s nimi. Neudržateľný rybolov teda nie je to isté ako rybolov NNN. Ukončenie NNN rybolovu nie je to isté ako ukončenie neudržateľného rybolovu.

14. Nariadenie o NNN rybolove sa nevzťahuje len na dovoz produktov rybolovu. V záujme zlepšenia celosvetového boja proti NNN rybolovu zahŕňa aj povinnosti členských štátov týkajúce sa nielen dovozu, ale aj vykládok plavidiel a štátnych príslušníkov tretích krajín, ako aj zoznam plavidiel vykonávajúcich NNN rybolov a systém dialógu s tretími krajinami. Nariadenie o kontrole rybníctva sa vzťahuje aj na dodržiavanie predpisov plavidlami tretích krajín loviacimi vo vodách EÚ a dodržiavanie predpisov hospodárskymi subjektmi v dodávateľskom reťazci.

ROZSAH AUDITU A AUDÍTORSKÝ PRÍSTUP (body 24 – 26)

Žiadne odpovede Komisie.

PRIPOMIENKY (body 27 – 91)

Žiadne odpovede Komisie.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA (body 92 – 103)

Odpovede Komisie:

94. Komisia súhlasí s hodnotením Európskeho dvora audítorov, že zavedené kontrolné systémy na boj proti nezákonnému rybolovu sú účinné iba čiastočne, a preto navrhla zmeny v rámci svojho návrhu na revíziu nariadenia o kontrole rybárstva.

98. Cieľom procesu udeľovania kariet nie je len zabrániť vstupu produktov rybolovu pochádzajúcich z NNN rybolovu do EÚ. Cieľom je tiež presadzovať, aby všetky krajiny dodržiavali svoje medzinárodné záväzky ako vlajkový, pobrežný, prístavný alebo trhový štát, pokiaľ ide o boj proti NNN rybolovu.

Odporúčanie 1 – Monitorovať, či členské štáty posilňujú svoje kontrolné systémy na predchádzanie dovozu produktov nezákonného rybolovu a prijímajú potrebné opatrenia

1 PÍSM. A) Komisia toto odporúčanie prijíma.

Okrem toho, že Komisia na žiadosť členských štátov, Európskeho parlamentu a mimovládnych organizácií zaviedla v roku 2019 celoeurópsky informačný systém CATCH na monitorovanie osvedčení o úlovkoch a uľahčenie kontrol a postupov overovania, Komisia v rámci svojho návrhu na revíziu nariadenia o kontrole [COM(2018) 368] navrhla právny základ pre povinné používanie systému CATCH zainteresovanými stranami EÚ (orgánmi, dovozcami a hospodárskymi subjektmi). Komisia je presvedčená, že keď Rada a Európsky parlament prijmú právny základ pre povinné používanie informačného systému CATCH orgánmi a hospodárskymi subjektmi EÚ, prispeje to k vykonávaniu odporúčania.

Kým sa čaká na prijatie navrhovanej revízie nariadenia o kontrole, Komisia v spolupráci s členskými štátmi od roku 2020 pracuje na identifikácii automatizovaných upozornení na riziká a súvisiacom vývoji v oblasti IT, ako aj na automatizácii určitých kontrol v rámci informačného systému CATCH, pričom v tejto práci bude pokračovať.

Komisia prijíma rok 2026 ako cieľový dátum vykonania, ak Rada a Európsky parlament v dostatočnom predstihu pred cieľovým dátumom prijmú právny základ pre povinné používanie systému CATCH zainteresovanými stranami obsiahnutý v návrhu Komisie COM(2018) 368 o revízii nariadenia o kontrole – čo je mimo kontroly Komisie.

1 PÍSM. B) Komisia prijíma toto odporúčanie, pokiaľ ide o súčasný platný právny rámec.

Pokiaľ ide o jednotné používanie kritérií na identifikáciu rizík, Komisia súhlasí s odporúčaním 1 písm. b) v rozsahu, v akom sa vzťahuje na súčasný právny základ (článok 17 ods. 3 nariadenia o NNN rybolove), v ktorom sa stanovuje možnosť členských štátov používať na identifikáciu rizík kritériá Spoločenstva alebo vnútroštátne kritériá.

Komisia už využila správy členských štátov o vykonávaní nariadenia o NNN rybolove, ktoré sa musia predkladať každé dva roky v súlade s článkom 55, na riešenie zjavných nedostatkov pri ich vykonávaní. Komisia zaslala členským štátom listy, v ktorých určila oblasti, ktoré treba zlepšiť, a požiadala o opatrenia na nápravu týchto nedostatkov.

1 PÍSM. C) Komisia prijíma toto odporúčanie, pokiaľ ide o súčasný platný právny rámec.

Komisia už zrevidovala dotazníky slúžiace ako podklady pre správy členských štátov podľa článku 55 nariadenia o NNN rybolove za posledné obdobie podávania správ 2020 – 2021 a v prípade potreby prijme spolu s členskými štátmi nadväzné opatrenia.

103. Komisia plne súhlasí s obavami Európskeho dvora audítorov, pokiaľ ide o nerovnomerné uplatňovanie sankcií členskými štátmi. V roku 2019 Komisia s cieľom prehĺbiť svoje poznatky o sankčných systémoch členských štátov vypracovala štúdiu týkajúcu sa dvadsiatich dvoch členských štátov, v ktorej poukázala na závažné nedostatky týkajúce sa uplatňovania sankcií a ich odrádzajúceho účinku. Útvary Komisie začnú proti väčšine dotknutých členských štátov postupy projektu EU Pilot s cieľom ďalej analyzovať a riešiť nedostatky uvedené v štúdii, pričom zároveň posudzujú situáciu v zostávajúcich členských štátoch, aby mohli určiť najvhodnejšie nadväzné opatrenia.

Odporúčanie 2 – Zabezpečiť, aby členské štáty uplatňovali odrádzajúce sankcie proti nezákonnému rybolovu

2 PÍSM. A), B) A C) Komisia v rámci svojej úlohy a právomoci prijíma odporúčania 2 písm. a), b) a c), pokiaľ ide o súčasný platný právny rámec (nariadenie o kontrole a nariadenie o NNN rybolove).

Ako sa uvádza v jej odpovedi na uvedený bod 103, Komisia plne súhlasí s obavami Európskeho dvora audítorov, pokiaľ ide o nerovnomerné, neúčinné alebo neodradzujúce uplatňovanie sankcií. Komisia preto spolupracuje – a bude aj naďalej spolupracovať – s členskými štátmi na jednotnom a účinnom uplatňovaní odrádzajúcich sankcií prostredníctvom pokračujúcich kontrol a monitorovania všetkých prvkov, ktoré sa riešia v odporúčaní 2 písm. a), b) a c) v kontexte opatrení nadväzujúcich na štúdiu z roku 2019. Takéto monitorovanie je neoddeliteľne spojené s opatreniami nadväzujúcimi na odporúčanie 2 písm. d). Pozri preto v tejto súvislosti aj odpoveď Komisie na odporúčanie 2 písm. d).

V tomto kontexte začne Komisia postupy projektu EU Pilot proti väčšine dotknutých členských štátov.

Treba tiež poznamenať, že Komisia vo svojom návrhu revidovaného systému na kontrolu rybníctva z roku 2018 navrhla niekoľko zmien existujúcich právnych predpisov s cieľom zlepšiť harmonizáciu sankčných systémov členských štátov, a to najmä v prípade závažných porušení. Zahŕňa to harmonizovanejšie kritériá na určenie závažnosti porušení, automatickú kvalifikáciu určitých porušení ako závažných a stanovenie štandardizovaných minimálnych a maximálnych sankcií za závažné porušenia. Obsah a načasovanie revízie systému na kontrolu rybníctva však bude závisieť od výsledku prebiehajúcich rokovaní s Európskym parlamentom a Radou, najmä pokiaľ ide o minimálne sankcie.

Komisia prijíma cieľový dátum vykonania, ktorým je rok 2024.

Vzhľadom na prebiehajúci riadny legislatívny postup (pozri bod vyššie) a zložitosť tejto problematiky sa Komisia domnieva, že tento cieľový dátum vykonania sa môže vzťahovať len na v súčasnosti platné nariadenie o kontrole.

V tejto súvislosti sa úroveň harmonizácie uvedená v odporúčaní 2 písm. c) môže obmedziť len na to, čo je možné podľa platných právnych predpisov.

2 PÍSM. D) Komisia toto odporúčanie prijíma.

S cieľom riešiť zistené nedostatky sankčných systémov členských štátov a v závislosti od výsledku postupov projektu EU Pilot môže byť potrebné, aby Komisia v neskoršej fáze prijala nápravné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sankčné systémy členských štátov boli účinné, primerané a odrádzajúce a zabezpečovali rovnaké podmienky. Tieto nápravné opatrenia môžu zahŕňať akčné plány, administratívne vyšetrovania a/alebo konania o nesplnení povinnosti.

Pozri aj odpoveď Komisie na uvedené odporúčania 2 písm. a), b) a c) v súvislosti s jej legislatívnym návrhom, v ktorom sa tieto nedostatky riešia.

Komisia prijíma cieľový dátum na vykonanie odporúčania 2 písm. d), pokiaľ ide o začatie opatrení, ako sú akčné plány. Ak by opatrenia potrebné na nápravu nedostatkov zahŕňali konania o nesplnení povinnosti, bol by potrebný dlhší čas, najmä vzhľadom na to, že odporúčanie sa týka všetkých členských štátov.